

BQK

BANKA QENDRORE E REPUBLIKES SE KOSOVES
CENTRALNA BANKA REPUBLIKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

Na osnovu člana 35, stav 1, tačka 1.1, i člana 25, stav 1, tačka 1.2, Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo, Odbor Centralne banke, na sastanku održanom 31. avgusta 2017. godine, usvojio je:

PRAVILNIK O IZVEŠTAVANJU STATISTIKA PLATNIH INSTRUMENATA

Član 1

Cilj

Centralna banka Republike Kosovo za postizanje svojih ciljeva, sastavlja i objavljuje Statistiku platnih instrumenata. Pravilnik o izveštavanju statistika platnih instrumenata utvrđuje statistike koje treba izveštavati, izvjestioce i statističke obaveze izvestilaca, period izveštavanja, načine izveštavanja, poverljivost, uputstva za izradu izveštaja, kao i minimalne standarde koji se primenjuju za izveštavanje.

Član 2

Izvestioci

1. Komercijalne banke periodično izveštavaju CBK-u određene statističke izveštaje. U skladu sa članom 25, stav 1, tačka 1.2. Zakona o Centralnoj banci Republike Kosovo, izveštaj podnose sve komercijalne banke na Kosovu.
2. CBK u određenim slučajevima, može zahtevati od komercijalnih banaka dodatne statističke izveštaje zasnovane na unapred utvrđenom uzorku i obrascu. CBK pismeno obaveštava, i ako je potrebno kontaktira subjekte koji su uključeni u uzorku, o načinu na koji treba da bude izveštavanje.

Član 3

Statističke obaveze izvestilaca

1. Izvestioci su obavezni da dostave informacije koje zahteva CBK, u cilju sastavljanja Statistika platnih instrumenata na nivou Kosova. Tražene statističke informacije treba da budu gotove za CBK na obrascima koje je odredila CBK. CBK u principu određuje individualne subjekte kao izveštajne jedinice.

2. Prema svim izveštajima, koji ne ispunjavaju statističke zahteve predviđene u ovom Pravilniku, Izvršni odbor CBK-a će delovati u skladu sa važećim zakonodavstvom .

Član 4 **Period izveštavanja**

1. Statistički izveštaji treba da budu dostavljeni CBK-u u redovnim periodima, prema navedenim uslovima u nastavku:

<u>Izveštaji</u>	<u>Rok za izveštavanje</u>
• Dnevni izveštaji	t+1 (1 dan posle referentnog perioda)
• Mesečni izveštaji o obaveznoj rezervi	t+5 (5 dana posle referentnog perioda)
• Mesečni izveštaji o platnim instrumentima	t+15 (15 dana posle referentnog perioda)

2. Ukoliko konačne statistike nisu raspoložive u okviru ovih rokova, privremene podatke treba dostaviti CBK-u, u roku koji je naveden u ovom Pravilniku. Bilo koju reviziju statistika od strane izvestilaca treba ponovo izvestiti u CBK-u, u trenutku kada se to identifikuje.

Član 5 **Izveštaji**

1. Komercijalne banke izveštavaju na redovnim periodičnim osnovama i u skladu sa rokovima kao što je navedeno u članu 4. ovog Pravilnika. CBK kroz Aneксе, koji su sastavni deo ovog pravilnika, utvrđuje na detaljan način izveštaje koji se dostavljaju CBK-u. Uputstva za izveštavanje (Aneks 1) sadrže detaljne obrasce za izveštavanje i instrukcije o popunjavanju ovih obrazaca.
2. Izveštaji koji se podnose CBK-u su:
- 2.1. Dnevni izveštaj o gotovom novcu u blagajni komercijalnih banaka (50%) za praćenje obavezne rezerve, koju komercijalne banke treba da direktno izveštavaju u sistemu ATS (Automated Transfer System);
- 2.2. Mesečni izveštaj depozita banaka za praćenje obavezne rezerve, koju komercijalne banke treba da direktno izveštavaju u sistemu ATS (Automated Transfer System);
- 2.3. Mesečni izveštaji o statistikama platnih instrumenata su prikazani kroz sledeće tabele:
- 2.3.1. Tabela 1. Statistika o broju računa klijenata;
  - 2.3.2. Tabela 2. Bankarske kartice;
  - 2.3.3. Tabela 3. Terminali za plaćanje karticama;
  - 2.3.4. Tabela 4. Plaćanja prema instrumentima;
  - 2.3.5. Tabela 5. Transakcije prema vrsti terminala;
  - 2.3.6. Tabela 6. Terminali po opštinama;
  - 2.3.7. Tabela 7. “Outstanding” vrednost elektronskog novca.

Član 6

Poverljivost

U skladu sa važećim zakonodavstvom, CBK poštuje poverljivost podataka koje šalju izvišćioc, i te podatke upotrebljava samo za statističke svrhe, kao što je definisano u ovom pravilniku.

Član 7

Provera i obavezno prikupljanje informacija

CBK će ostvariti pravo da proverava ili obavezno prikuplja informaciju koju su banke dužne da osiguraju u skladu sa ovim pravilnikom. Posebno, CBK će ostvariti ovo pravo kada jedna banka koja izveštava ne ispunjava minimalne standarde izveštavanja (slanje, tačnost i usaglašenost sa konceptima navedenim u Aneksu 3).

Član 8

Kvalitet izveštavanih informacija

U cilju kontinuiranog povećanja kvaliteta izveštavanih statistika, CBK vrši praćenje i procenjivanje kvaliteta dostavljenih podatak u CBK-u i preduzima sve mere, koje smatra opravdanim i potrebnim kako bi se osigurala da je kvalitet podataka zasnovan na utvrđenim statističkim standardima.

Član 9

Stavljanje van snage

Stupanjem na snagu ovog pravilnika, stavlja se van snage Pravilnik o statistici instrumenata plaćanja, koji je usvojen 30. oktobra 2014.

Član 10

Aneks

Sastavni deo ovog Pravilnika su sledeći Aneksi:

Aneks 1 — Opisivanje tabela i uputstva za njihovo popunjavanje (obraci tabela koje je pripremila CBK objavljuju se na internet stranici CBK-a);

Aneks 2 — Definicija stavki tabela;

Aneks 3 — Minimalni standardi koji se primenjuju za izveštavanje.

Član 11
Stupanje na snagu

Ovaj pravilnik stupa na snagu 1. januara 2018. godine.

Predsednik Odbora Centralne banke Republike Kosovo

Prof. Dr. Bedri Peci

Aneks 1 – Obrasci tabela, njihovo opisivanje i uputstva za popunjavanje

Obrasci tabela biće objavljeni na zvaničnoj internet stranici CBK-a. Izveštavanje sadrži ukupno sedam (7) obrazaca tabela kao u nastavku:

Tabela 1. Statistika o broju računa klijenata

Ova tabela predstavlja ukupan broj računa klijenata koji se mogu koristiti za svrhe plaćanja, broj klijenata banke koja izveštava, broj depozita, kao i broj računa elektronskog novca.

Tabela 2. Bankarske kartice

Ova tabela prikazuje ukupan broj izdatih kartica od strane banke koja izveštava a koje su važeće u periodu izveštavanja.

Tabela 3. Terminali za plaćanje karticama

U ovoj tabeli je prikazan ukupan broj terminala koji su u vlasništvu i/ili instalirani od banke koja izveštava do kraja izveštajnog perioda. To uključuje: ATM, POS terminale, kao i terminale za korišćenje elektronskog novca.

Tabela 4. Plaćanja prema instrumentima

U tabeli 4 je prikazano 8 (osam) kategorija, u kojima se izveštavaju broj i vrednost plaćanja prema instrumentu koji je korišćen za izvršenje plaćanja, u zemlji ili inostranstvu. Izveštavanje se obavlja podeljeno prema valutama: u EUR, USD, CHF i drugim valutama. Takođe, ova tabela obuhvata i podelu na račune za pojedince i na poslovne račune (gde je potrebno).

Tabela 5. Transakcije prema vrsti terminala

Ova tabela obuhvata izveštavanje transakcija u broju i vrednosti sa karticama u terminalima.

Tabela 6. Terminali po opštinama

Ova tabela predstavlja sve ATM i POS terminale koji su raspodeljeni širom opština na Kosovu.

Tabela 7. 'Outstanding' vrednost elektronskog novca

Ova tabela predstavlja 'outstanding' vrednost elektronskog novca izdat od strane banaka i pohranjen u karticama, ličnim računarima, serverima ili mobilnim telefonima.

Uputstva za popunjavanje tabela za izveštavanje

Tabela 1. Statistika o broju računa klijenata

Računi klijenata se izveštavaju odvojeno u zavisnosti od prebivališta klijenata (rezidentni i nerezidenti), kao i u zavisnosti od vrste računa (individualni ili poslovni). Takođe, treba izveštavati i račune u kojima klijenti imaju pristup putem interneta (e-banking), računi povezani sa ovlašćenjem direktnog zaduženja, kao i računi povezani sa periodičnim nalozima.

U ovoj tabeli se takođe izveštavaju računi klijenata u funkciji korišćenja elektronskog novca.

Svi računi (tekući računi, štedni računi, depoziti klijenata/oročeni računi, kao i računi u funkciji elektronskog novca) se izveštavaju odvojeno po valuti računa u EUR, USD, CHF ili drugim valutama.

Izveštavanje se obavlja za status kategorija u poslednjem danu referentnog perioda.

Tabela 2. Bankarske kartice

Izveštavaju se sve kartice koje su u opticaju, bez obzira na to kada su izdate ili da li su korišćene. Kartice kojima je istekao rok, zatvorene ili one koje nisu dostavljene klijentima se ne izveštavaju.

Kartice izdate od samih trgovaca se ne izveštavaju, osim ako su izdate u saradnji sa nekom bankom.

Kartica sa funkcijom gotovog novca (cash) uključuje kartice koje omogućavaju imaću podizanje gotovog novca sa jednog ATM i/ili deponovanje novca u ATM.

Kartica sa funkcijom plaćanja uključuje karticu koja ima najmanje jednu od sledećih funkcija: (a) funkciju debitne kartice, (b) funkciju kartice sa odloženom naplatom, (c) funkciju kreditne kartice, (d) funkciju debitne kartice i/ili kartice sa odloženom naplatom, i (e) kartica sa funkcijom kreditne kartice i/ili kartice sa odloženom naplatom. Kartica takođe može imati i druge funkcije, kao što su funkcija elektronskog novca, ali kartice koje imaju samo funkciju elektronskog novca ne izveštavaju se u ovoj kategoriji, već izveštavaju se u kategoriji kartica sa funkcijom elektronskog novca.

Ukoliko jedna "kartica sa funkcijom plaćanja" pruža nekoliko opcija, ona se računa u svakoj primenjivoj pod-kategoriji. Iz tog razloga ukupan broj kartica sa funkcijom plaćanja, može biti manji od zbira pod-kategorija. Kako bi se izbeglo dvostruko obračunavanje, pod-kategorije ne treba sabirati.

"Kartica sa funkcijom elektronskog novca" može biti "kartica u kojoj se elektronski novac može direktno pohraniti" ili "kartica koja daje pristup elektronskom novcu koji se pohranjuje na račun elektronskog novca". Stoga, ukupan broj kartica sa funkcijom elektronskog novca je zbir dve pod-kategorije. Ukupan broj kartica se prikazuje u "ukupan broj kartica (bez obzira na broj funkcija kartice)".

Ovaj pokazatelj ne mora nužno da bude ukupan broj "kartica sa funkcijom gotovine", "kartica sa funkcijom plaćanja" i "kartica sa funkcijom elektronskog novca", zato što je moguće da ove kategorije nisu međusobno isključive.

Rubrika "kartice sa kombinovanom funkcijom debitne kartice, gotovinske i kartice elektronskog novca" odnosi se na kartice koje su izdate od strane jedne banke, koja ima kombinovanu funkciju debitne kartice, gotovinske i kartice elektronskog novca. Pored toga, one se izveštavaju u svakoj pod-kategoriji:

- a) "kartica sa funkcijom gotovinske kartice"
- b) "kartica sa funkcijom debitne kartice"
- c) "kartica sa funkcijom elektronskog novca"

Podaci o karticama takođe treba da budu podeljeni prema operatorima kartica izdatih od strane banke koja izveštava, prema sledećim kategorijama: lokalne kartice (izdate od same banke bez posredovanja međunarodnog operatora karticama), Visa, MasterCard, ili ostale (drugi operatori se navode od same banke koja izveštava). U tabeli 2, takođe se izveštava broj imalaca kartica prema starosnim grupama i polu određenim u tabeli.

Tabela 3. Terminali za plaćanje karticama

(I) ATM terminali – ukoliko jedan ATM terminal pruža različite funkcije, on se izveštava u svakoj od pod-kategorija prema funkcijama koje pruža. Dok u ukupnom broju terminala, svaki terminal se izveštava samo jednom, bez obzira na funkcije koje obavlja.

(II) POS terminali (Point Of Sale) — ovde se izveštava ukupan broj terminala POS/EFTPOS u vlasništvu i/ili instalirano od strane banke koja izveštava, a koje omogućavaju korišćenje kartica sa funkcijom plaćanja pri prodajnom mestu, u cilju obavljanja elektronskih plaćanja. Od ukupnog broja POS terminala, odvojeno se izveštavaju sledeći terminali:

1. Terminali sa funkcijom podizanja gotovine;
2. EFTPOS terminali; i
3. Terminali za korišćenje elektronskog novca.

(III) Terminali za korišćenje elektronskog novca — izveštava se ukupan broj terminala koji omogućavaju korišćenje elektronskog novca. Ovi terminali su podeljeni na:

1. Terminal za njihovo punjenje i pražnjenje.
2. Terminali za izvršenje plaćanja elektronskim novcem.

Tabela 4. Plaćanja prema instrumentima

(I) U prvoj kategoriji se izveštavaju kreditni transferi, koje je inicirao klijent pri banci koja izveštava, podeljeni prema načinu na koji klijent šalje instrukcije, u papirnom ili elektronskom obliku. Obzirom da su kategorije međusobno isključive, ukupan broj kreditnog transfera je zbir pod-kategorija. Isti princip se primenjuje i kod ukupne vrednosti kreditnog transfera.

(II) U ovoj kategoriji se izveštavaju plaćanja koje vrši klijent putem kartice izdate od strane banke koja izveštava. Plaćanja sa ovim karticama se vrše na svim terminalima (POS prodajnim mestima) ili putem drugih kanala koje pruža banka (u zemlji ili inostranstvu), kao na primer plaćanja karticama putem interneta.

Podizanje i deponovanje u ATM, transferi putem ATM-a kao i podizanje gotovine od POS-a nisu uključene u ove kategorije.

Podele transakcija treba da budu izveštavane na sledeći način:

- a) Plaćanja karticama sa funkcijom debitne kartice;
- b) Plaćanja karticama sa funkcijom kartice sa odloženom naplatom;
- c) Plaćanja karticama sa funkcijom kreditne kartice;
- d) Plaćanja karticama sa funkcijom debitne kartice ili kartice sa odloženom naplatom;
- e) Plaćanja karticama sa funkcijom kreditne kartice ili kartice sa odloženom naplatom.

Pod-kategorije "plaćanja karticama sa funkcijom debitne kartice ili kartice sa odloženom naplatom" i "plaćanja karticama sa funkcijom kreditne kartice ili kartice sa odloženom naplatom" izveštavaju se samo u slučajevima kada se specifična funkcija kartice ne može identifikovati.

Svaka transakcija se stavlja samo u jednoj pod-kategoriji. Poštu su pod-kategorije međusobno isključive, ukupan broj transakcija karticama je zbir pod-kategorija. Isti princip se primenjuje za ukupnu vrednost transakcija sa karticama.

Transakcije plaćanja karticama takođe su podeljene u "inicirane u fizičkom EFTPOS-u" i "daljinski inicirane".

Plaćanje karticama izdatih od strane banke koja izveštava, koje imaju samo funkciju elektronskog novca, ne treba obuhvatiti u ovoj kategoriji.

(III) U ovoj kategoriji se izveštava jednokratno i periodično direktno zaduženje. U slučajevima periodično direktnih zaduživanja, svako pojedinačno plaćanje se računa kao transakcija. Direktno zaduženje se izveštava od strane banke korisnika.

(IV) U ovoj kategoriji se izveštavaju plaćanja elektronskim novcem, inicirana od strane imaooca elektronskog novca (nalogodavca) za korisnika. Ova plaćanja se izveštavaju kao dve pod-kategorije: (1) plaćanje elektronskim novcem sa karticama u kojima se elektronski novac može pohraniti direktno i (2) plaćanje putem računa elektronskog novca.

(V) Čekovi – Plaćanje čekovima se izveštava od strane banke, gde je korisnik prijavio ček za refundiranje novca sa ovog čeka. U ovoj kategoriji se izveštavaju sve vrste čekova.

(VI) Plaćanje ostalim instrumentima – U ovoj kategoriji se izveštavaju plaćanja klijenata ostalim instrumentima, koja nisu obuhvaćena u nijednu od gore navedenih tačaka.

(VII) U ovoj kategoriji se izveštavaju dolazni međunarodni transferi, koje banka koja izveštava obrađuje za svoje klijente.

(VIII) U ovoj kategoriji se izveštavaju izlazni međunarodni transferi, koje banka koja izveštava obrađuje za svoje klijente.

Tabela 5. Transakcije prema vrsti terminala

Vrste transakcija koje se izveštavaju u ovoj tabeli, su sledeće:

- a) Transakcije u terminalima instaliranim od strane banke koja izveštava, sa karticama izdatim od strane banke koja izveštava;

- b) Transakcije na terminalima instaliranim od strane banke koja izveštava, sa karticama izdatih od strane banaka u inostranstvu;
- c) Transakcije na terminalima instaliranim od strane banaka u inostranstvu, sa karticama izdatih od strane banke koja izveštava; i
- d) Transakcije na terminalima instaliranim u zemlji od strane drugih banaka, sa karticama izdatih od strane banke koja izveštava.

U svakoj gore pomenutoj kategoriji, transakcije se izveštavaju odvojeno, kao u nastavku:

- 1. ATM podizanje gotovine;
- 2. ATM deponovanje;
- 3. Kreditni transferi putem ATM-a;
- 4. Podizanje gotovine na terminalima POS;
- 5. Plaćanje karticama na terminalima POS;
- 6. Transakcije za punjenje, dopunjavanje ili podizanje preostalog dela vrednosti elektronskog novca; i
- 7. Plaćanje karticama sa funkcijom elektronskog novca.

Tabela 6. Terminali po opštinama

U ovoj tabeli se izveštavaju ATM i POS terminali, raspoređeni po svim opštinama na Kosovu, prema pod-kategorijama određenim u ovom obrascu.

Tabela 7. “Outstanding“ vrednost elektronskog novca

“Outstanding“ vrednost elektronskog novca se deli na:

- 1) Vrednost “outstanding“ card-based, gde se izveštava “outstanding“ vrednost elektronskog novca pohranjena u karticama.
- 2) “Outstanding“ vrednost elektronskog novca Computer-based, gde se obuhvataju:
  - a) Software - based: izveštava se “outstanding“ vrednost elektronskog novca pohranjena u proizvodima koji se zasnivaju na programima instaliranim na ličnom kompjuteru i koji omogućavaju transfer elektronskih vrednosti putem telekomunikacionih mreža kao na primer internet.
  - b) Network - based: izveštava se “outstanding“ vrednost elektronskog novca, sa proizvodima koji pohranjuju monetarnu vrednost u jednom centralnom serveru. Ova monetarna vrednost se koristi za internet kupovinu.
  - c) Mobile - based: izveštava se “outstanding“ vrednost elektronskog novca gde se monetarna vrednost novca pohranjuje na mobilnom telefonu.

Aneks 2 – Opis definicija korišćenih u tabelama za izveštavanje

ATM (automatic teller machine) - je elektromehanički uređaj koji omogućava ovlašćenom korisniku da koristeći fizičke čitljive kartice od strane uređaja/mašinerije, podigne novac sa njegovog računa ili/i pristupa uslugama, omogućavanjem npr. proveravanja stanja na računu, transfer ili deponovanje sredstava. Uređaj koji omogućava samo kontrolisanje stanja na računu, ne računa se kao ATM.

ATM deponovanje – označava deponovanje gotovine u jednom ATM-u koristeći kartice sa funkcijom gotovog novca. Obuhvata sve transakcije u kojima se gotovina deponuje u jednom terminalu, bez ručne intervencije, a platilac se identifikuje putem kartice za plaćanje.

ATM podizanje gotovine – označava podizanje gotovine realizovano u jednom ATM-u koristeći karticu sa funkcijom gotovine.

ATM sa funkcijom podizanja novca – označava ATM koji omogućava ovlašćenim korisnicima da podignu gotovinu sa svojih računa koristeći karticu sa funkcijom gotovine.

ATM sa funkcijom deponovanja novca – označava ATM koji omogućava ovlašćenim korisnicima da deponuju gotovinu koristeći karticu sa funkcijom gotovine.

ATM sa funkcijom kreditnog transfera – označava ATM koji omogućava ovlašćenim korisnicima da obave kreditne transfere koristeći platnu karticu.

Ček – označava pisani nalog od jedne stranke, tj. izdavalac čeka, za nekog drugog, tj. primalac čeka, što je obično banka, zahtevajući od primaoca da plati određeni iznos prema zahtevu izdavaoca, ili kod treće stranke određene od strane izdavaoca.

Direktno zaduženje – označava transfer zaduženja, gde je inicijator klijent korisnik, inicijalna banka je banka klijenta korisnika, prijemna banka je banka klijenta nalogodavca i primalac je klijent nalogodavac.

Nerezident označava svako fizičko ili pravno lice koji funkcioniše na osnovu svoje delatnosti u svakoj drugoj zemlji osim na Kosovu. Ogranci ili filijale jedne nerezidentne kompanije koja deluje na Kosovu, su rezidenti Kosova. Shodno tome, svaki ogranak ili filijala jedne kosovske kompanije koja deluje izvan Kosova je nerezident Kosova.

Klijent – označava fizičko ili pravno lice koji upotrebljava platne instrumente ili usluge plaćanja pružanih od strane platne institucije.

Kartica – označava platni instrument koji se koristi od strane njenog imaoca radi obavljanja transakcija, kao i za podizanje gotovine.

Kartica sa funkcijom gotovine – označava karticu koja omogućava imaocu podizanje gotovine sa jednog ATM-a i/ili deponovanje novca u **ATM**.

Kartica sa funkcijom plaćanja – označava karticu koja ima najmanje jednu od sledećih funkcija: funkciju debitne kartice, funkciju kartice sa odloženom naplatom ili kreditnu funkciju. Kartica takođe može imati i druge funkcije, kao što je funkcija elektronskog novca.

Kartica sa odloženom naplatom – označava karticu koja omogućava imaocu da sa računa realizuje kupovinu direktno i odmah. Kartica sa funkcijom kartice sa odloženom naplatom može biti povezana sa računom koji pruža mogućnost za prekoračenje kao dodatna karakteristika. Broj kartica sa funkcijom debitne kartice se odnosi na ukupan broj kartica u opticaju a ne na broj računa na koji su kartice povezane. Prepoznatljiva karakteristika jedne kartice sa funkcijom debitne kartice u poređenju sa karticom sa kreditnom funkcijom ili kartice sa odloženom naplatom je ugovorni sporazum za realizovanje direktnih plaćanja u fondovima na tekućem računu nosioca kartice.

Kartica sa funkcijom kreditne kartice – označava karticu koja omogućava imaocu da obavi kupovinu i u nekim slučajevima takođe podigne gotovinu do unapred određenog limita. Dozvoljeni kredit se može brisati u celosti na kraju određenog perioda, ili se može brisati delimično, sa bilansom uzetim kao dodatni kredit na koji se obično plaća kamata. Prepoznatljiva karakteristika jedne kreditne kartice u poređenju sa karticama sa funkcijom debitne kartice ili sa odloženom otplatom je ugovorni sporazum koji daje imaocu kartice kreditnu liniju za izdvojeni kredit.

Kartica sa funkcijom debitne kartice ili kartice sa odloženom naplatom – ova kategorija se izveštava samo ukoliko se podaci ne mogu podeliti na "kartica sa funkcijom debitne kartice" i "kartica sa funkcijom kartice sa odloženom naplatom".

Kartica sa funkcijom odložene naplate – označava karticu koja omogućava imaocu da se kupovina naplaćuje na račun izdavaoca kartice, do dozvoljenog limita. Bilans se na ovom računu briše u potpunosti na kraju unapred određenog perioda. Prepoznatljiva karakteristika kartice sa funkcijom kartice sa odloženom naplatom u poređenju sa karticom sa funkcijom kreditne ili debitne kartice je ugovorni sporazum koji dozvoljava kreditnu liniju, ali uz obavezu izmirenja duga prikazanog na kraju prethodno određenog perioda. Ove vrste kartica se obično nazivaju "charge cards".

Kartica sa funkcijom kreditne kartice ili kartice sa odloženom naplatom – ova kategorija se izveštava samo ukoliko se podaci ne mogu podeliti na "kartice sa funkcijom kreditnih kartica" i "kartice sa funkcijom kartica sa odloženom naplatom".

Kartica sa funkcijom elektronskog novca — označava karticu koja omogućava transakcije elektronskim novcem. Obuhvaćene su kartice u kojima elektronski novac može biti direktno pohranjen i kartice koje daju pristup elektronskom novcu koji je pohranjen na računu elektronskog novca.

Kartica sa kombinovanom funkcijom gotovog novca, kreditne kartice i elektronskog novca—označava karticu izdatu od strane jedne banke, koja ima kombinovane funkcije gotovog novca, debitne kartice i elektronskog novca.

Bankarski račun — označava svaki otvoreni račun u banci na osnovu jednog ugovora sklopljenog između klijenta i banke, a koji se koristi za izvršenje platnih transakcija.

Računi elektronskog novca — su računi u kojima se čuva elektronski novac. Bilans na računu može se koristiti od strane imaoca računa za izvršenje plaćanja i za transfer sredstava

između računa. Kartice u kojima se elektronski novac može direktno staviti, ne izveštavaju se u ovoj kategoriji.

Punjenje i pražnjenje kartica sa funkcijom elektronskog novca — označava transakcije koje omogućavaju transfer vrednosti elektronskog novca od izdavaoca elektronskog novca u kartici sa funkcijom elektronskog novca i obrnuto. Ovde su obuhvaćene transakcije punjenja i pražnjenja.

Plaćanje karticom — označava platnu transakciju koja je obavljena karticom sa funkcijom debitne kartice, kreditne kartice ili kartice sa odloženom naplatom, u jednom terminalu ili putem drugih kanala.

Plaćanje karticom "contactless" — označava platnu transakciju koja je obavljena karticom sa funkcijom debitne kartice, kreditne kartice ili kartice sa odloženom naplatom, u jednom POS terminalu bez fizičkog kontakta sa terminalom (contactless).

Plaćanje karticama na POS terminalima — označava transakcije koje su izvršene putem jednog POS terminala uz korišćenje kartice sa funkcijom debitne kartice, kreditne kartice ili kartice sa odloženom naplatom. Ovde nisu obuhvaćene transakcije sa funkcijom elektronskog novca.

Inicirano plaćanje karticom u fizičkom EFTPOS-u — označava plaćanje karticama kroz elektronski transfer sredstava na terminalu prodajnog mesta (EFTPOS) na lokaciji prodavca. Ovde se ne izveštavaju platne transakcije sa elektronskim novcem.

Plaćanje karticama izdatim od banaka u zemlji — označava platne transakcije koje su izvršene karticama sa funkcijom debitnih kartica, kreditnih kartica ili kartica sa odloženom naplatom, kroz jedan terminal ili kroz druge kanale. Sve platne transakcije koje su inicirane karticom treba da obuhvataju, tj: a) sve transakcije u kojima primalac ili izdavalac kartice nisu isti subjekti; i b) sve transakcije u kojima primalac ili izdavalac kartice su isti subjekti.

Plaćanje karticama izdatim od banaka u zemlji, inicirano daljinski — označava platne transakcije sa krticama iniciranim od strane fizičkog POS terminala. Ovde se izveštavaju plaćanja karticama za kupovane proizvode i usluge putem interneta.

Međunarodna plaćanja — označava platnu transakciju iniciranu od strane nalogodavca ili korisnika, gde se banka nalogodavca i korisnika nalazi u različitim državama.

Elektronski novac — označava elektronski (uključujući magnetno) pohranjenu novčanu vrednost koja čini novčano potraživanje prema izdavaocu tog novca, a izdata je nakon prijema novčanih sredstava radi izvršavanja platnih transakcija i prihvata je fizičko i/ili pravno lice koje nije izdavalac tog novca.

Plaćanje elektronskim novcem — označava transakciju putem koje imalac elektronskog novca prenosi vrednost elektronskog novca sa svog bilansa na bilans korisnika, ili sa jednom karticom u kojoj elektronski novac može biti direktno pohranjen ili sa drugim računima elektronskog novca.

Plaćanje elektronskim novcem sa karticama u kojima elektronski novac može biti direktno postavljen — označava transakciju gde imalac kartice sa funkcijom

elektronskog novca prenosi vrednosti elektronskog novca sa svog bilansa u kartici na bilans korisnika.

Plaćanje elektronskim novcem preko računa elektronskog novca — označava transakciju gde se sredstva prenose sa računa elektronskog novca nalogodavca na račun korisnika.

Plaćanje elektronskim novcem preko računa elektronskog novca, od kojih: su dostupne preko kartice — označava transakciju gde se jedna kartica koristi za pristupanje računu elektronskog novca a zatim sredstva se prenose sa računa elektronskog novca nalogodavca na račun korisnika.

Rezident — označava pravne subjekte koji su registrovani i koji deluju na Kosovu, kao i fizička lica čije prebivalište se nalazi na Kosovu i koji ne napuštaju Kosovu na period duži od godinu dana (osim diplomata, studenata i medicinskih pacijenata). Drugim rečima, prema definiciji Međunarodnog monetarnog fonda, rezidenti određene zemlje su fizički i pravni subjekti čiji centar ekonomskih interesa se nalazi u dotičnoj zemlji.

Kreditni transfer — označava uslugu plaćanja koja omogućava platiocu da daje instrukcije instituciji u kojoj ima račun da prenosi sredstva korisniku. To je platni nalog koji je izvršen u cilju stavljanja sredstava na raspolaganje korisniku, gde su obuhvaćeni i kreditni transferi u ATM-u sa kreditnom funkcijom.

Kreditni transfer iniciran u papirnatom obliku — označava kreditne transfere koje nalogodavac podnosi u papirnatom obliku.

Kreditni transfer iniciran na elektronski način — označava svaki kreditni transfer koji platilac pošalje bez upotrebe papirnatih obrazaca, znači elektronski. Ova kategorija obuhvata periodične naloge prvenstveno podnete u papirnom obrascu, ali izvršene kasnije u elektronskom obliku i takođe kreditni transfer iniciran u jednom ATM-u sa funkcijom kreditnog transfera.

POS terminal — označava uređaj koji omogućava korišćenje platnih kartica za plaćanja u jednom fizičkom (ne virtuelnom) prodajnom mestu. Informacija o plaćanju dobija se ili ručno u papirnim kuponima ili elektronskim sredstvima tj. EFTPOS. POS terminal je projektovan da omogućava slanje on-line ili off-line (zahteva za odobrenje u realnom vremenu) informacija.

"Contactless" POS terminali — označava uređaje koji omogućavaju korišćenje "contactless" kartica.

EFTPOS terminali — označava terminale koji dobijaju informaciju plaćanja elektronskim sredstvima i projektovani su da pošalju informaciju bilo on-line, uz zahtev za ovlašćenje u realnom vremenu, ili offline.

Terminali za korišćenje elektronskog novca — označava terminale koji omogućavaju imaoocu elektronskog novca u kartici sa funkcijom elektronskog novca da transferiše iznose elektronskog novca sa njegovog računa na račun korisnika.

Terminali za punjenje ili pražnjenje elektronskog novca — označava terminale koji omogućavaju transfer elektronskih iznosa od jednog izdavaoca elektronskog novca kod imaooca kartice sa funkcijom elektronskog novca i obrnuto, tj. punjenje i pražnjenje kartice.

Podizanje gotovine u POS terminalima — označava transakcije putem kojih imalac kartice prihvata gotovinu u POS terminalu u kombinaciji sa platnom transakcijom za robu i usluge. Ako nije moguće izdvojiti podatke za avans u POS terminalima, ovi podaci se izveštavaju u “plaćanje karticama u POS-u“.

Transakcije u instaliranim terminalima od banke koja izveštava, karticama koje su izdate od banke koja izveštava — označava transakcije plaćanja koje su realizovane u svim terminalima banaka koje izveštavaju u kojima se transakcije realizuju karticama izdatih od banaka koje izveštavaju.

Transakcije u instaliranim terminalima od banke koja izveštava, karticama koje su izdate od banaka van zemlje – označava transakcije plaćanja koje su realizovane u svim terminalima banaka koje izveštavaju u kojima se transakcije realizuju karticama izdatih od banaka van zemlje.

Transakcije u instaliranim terminalima od banaka van zemlje, karticama koje su izdate od banke koja izveštava – označava transakcije plaćanja realizovane u svim terminalima van zemlje, karticama izdatih od banaka koje izveštavaju.

Transakcije u instaliranim terminalima u zemlji od drugih banaka, karticama koje su izdate od banke koja izveštava – označava transakcije plaćanja realizovane u svim terminalima drugih banaka u zemlji, sa karticama izdatih od banaka koje izveštavaju.

"Outstanding" vrednost elektronskog novca — označava vrednost elektronskog novca na kraju izveštajnog perioda, održan od drugih subjekata izuzev izdavaoca.

Aneks 3 – Minimalni standardi koji se primenjuju za izveštavanje

Izvestioci treba da ispunjavaju dole navedene standarde za ispunjavanje zahteva CBK-a za statistička izveštavanja.

1. Minimalni standardi za slanje izveštaja:

- a. Izveštavanja treba da se vrše pravovremeno i u okviru utvrđenih rokova od strane CBK-a;
- b. Statistički izveštaji treba da se popunjavaju prema utvrđenim obrascima od strane CBK-a;
- c. Izvestioci treba da pružaju CBK-u podatke o jednoj ili više kontakt osoba;

2. Minimalni standardi za tačnost:

- a. Statističke informacije trebaju biti tačne: treba popunjavati sva polja (npr. pod-kategorije se sabiru kako bi dale ukupan iznos) i podaci treba da budu konzistentni tokom čitavih izveštajnih perioda;
- b. Izvestioci treba da budu u stanju da obezbeđuju dodatne informacije o podrazumevanim dešavanjima od poslatih podataka;
- c. Statistički izveštaji treba da budu kompletirani i da ne sadrže stalne razlike i neslaganja; postojeća neslaganja treba proveriti i objasniti CBK-u a zatim ispraviti što je pre moguće;
- d. Izvestioci treba da se pridržavaju utvrđenih politika od CBK-a u vezi sa tehničkim kriterijumima za slanje statističkih podataka;

3. Minimalni standardi o usklađenosti sa konceptima:

- a. Statističke informacije treba da budu u skladu sa utvrđenim definicijama i klasifikacijama u ovom pravilniku.
- b. U slučaju odstupanja od ovih definicija i klasifikacija, izvestioci treba da prate i utvrđuju razliku između korišćenih mera u odnosu na utvrđene mere u ovom pravilniku;
- c. Izvestioci treba da budu u stanju da objašnjavaju razlike između poslatih podataka u odnosu na prethodne periode.

BOK

BANKA QENDRORE E REPUBLIKAS SE KOSOVS
CENTRALHA SAMNA REPLIBLAKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

Banka / Kompanija:

Izveštavanje za period:

mesec

godina

Pripremljeno od:

ime, prezime, br. telefona

Potpis

Potvrđeno od Direktora/Rukovodioca:

ime, prezime, br. telefona

Potpis

Datum

Sva polja u bojama:

treba popuniti

automatski se popunjavaju

Tabela I. Statistika o broju računa klijenata

I. Tekući računi	Broj računa					Računi koji koriste:		
	EUR	USD	CHF	Drugi	Ukupno	e-banking	Direktno zaduženje	Periodični nalog
I. Računi klijenata (1+2)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1- računi rezidenata (a+b)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
a - lični								
b - poslovni								
2- računi ne rezidenata (a+b)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
a - lični								
b - poslovni								

II. Štedni računi	Broj računa				
	EUR	USD	CHF	Drugi	Ukupno
I. Računi klijenata (1+2)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1- računi rezidenata (a+b)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
a - lični					
b - poslovni					
2- računi ne rezidenata (a+b)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
a - lični					
b - poslovni					

III. Depoziti klijenata (oročeni računi)	EUR	USD	CHF	Drugi	Ukupno
	I. Računi klijenata (1+2)	0.00	0.00	0.00	0.00
1- Depoziti rezidenata (a+b)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
a - lični					
b - poslovni					
2- Depoziti ne rezidenata (a+b)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
a - lični					
b - poslovni					

IV. Ukupan broj klijenata	EUR	USD	CHF	Drugi	Ukupno	e-banking	Direktno zaduženje	Periodični nalog
	I. Računi klijenata (1+2)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1- Rezydent (a+b)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
a - pojedinci								
b - poslovni ljudi								
2- Nerezidenti (a+b)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
a - pojedinci								
b - poslovni ljudi								

V. Elektronski novac	EUR	USD	CHF	Drugi	Ukupno
	I. Računi klijenata (1+2)	0.00	0.00	0.00	0.00
Broj računa elektronskog novca	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Outstanding vrednost u računima elektronskog novca	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Tabela 2. Bankarske kartice

Broja kartica prema funkcijama/operatorima I		Lokalne kartice	VISA	MasterCard	Druge	Ukupno
I	Kartica sa funkcijom gotovine					
II	Kartica sa platnom funkcijom					
	<i>od toga :</i>					
	1- Kartica sa funkcijom debitne kartice					
	2- Kartica sa funkcijom kreditne kartice					
	3- Kartica sa funkcijom odložene naplate (Delayed debit card function)					
	4- Kartica sa funkcijom debitne kartice i/ili kartice sa odloženom naplatom					
	5- Kartica sa funkcijom kreditne kartice i/ili kartice sa odloženom naplatom					
	<i>od toga:</i>					
	a) Contact					
	b) Contact/contactless					
III	Kartica sa funkcijom elektronskog novca					
	1. Kartica na kojoj se direktno pohranjuje elektronski novac					
	2. Kartice koje omogućavaju pristup elektronskom novcu na računima					
	<i>od toga:</i>					
	a). Kartice sa funkcijom elektronskog novca koje su punjene najmanje jednom					
IV	Ukupan broj kartica					
	<i>od toga:</i>					
	1- Kartica sa kombinovanom funkcijom debitne kartice, gotovinske i elektronskog novca.					

Statistika o imaozima kartica

Kartice prema polu	Starosna doba imaoza kartica					Ukupno
	18-25	26-35	36-45	46-55	55+	
1-žene						
2-muškarci						

Tabela 3. Terminali za plaćanje karticama

	Opis	Broj
I	Automated Teller Machines (ATM) – prema funkciji od toga: 1 - ATM sa funkcijom podizanja gotovine 2 - ATM sa funkcijom kreditnog transfera 3 - ATM sa funkcijom deponovanja gotovine	0.00
II	POS terminali (Point of Sale) od toga: 1- POS terminali sa funkcijom podizanja gotovine 2- EFTPOS terminali 3 - terminali za korišćenje elektronskog novca od toga: a) Contact b) Contact/contactless	0.00
III	Terminali za korišćenje elektronskog novca od toga: 1-terminali za punjenje i pražnjenje elektronskog novca 2-terminali za vršenje plaćanja elektronskim novcem	0.00

Tabela 5. Transakcije prema vrsti terminala

	Opis	Transakcije	
		Broj	Vrednost
I	Transakcije u instaliranim terminalima od banke koja izveštava, karticama koje su izdate od banke koja izveštava	0.00	0.00
	1-ATM podizanje gotovine		
	2-ATM deponovanje		
	3-Kreditni transferi putem ATM-a		
	4-Podizanje gotovine u POS terminalima		
	5-Plaćanje karticama u POS terminalima		
	6-Transakcije za punjenje, otkup i podizanje ostatka elektronskog novca		
	7-Plaćanje karticom sa funkcijom elektronskog novca		
II	Transakcije u instaliranim terminalima od banke koja izveštava, karticama koje su izdate u bankama van zemlje	0.00	0.00
	1-ATM podizanje gotovine		
	2-ATM deponovanje		
	3-Kreditni transferi putem ATM-a		
	4-Podizanje gotovine u POS terminalima		
	5-Plaćanje karticama u POS terminalima		
	6-Transakcije za punjenje, otkup i podizanje ostatka elektronskog novca		
	7-Plaćanja karticama sa funkcijom elektronskog novca		
III	Transakcije u instaliranim terminalima u bankama van zemlje, karticama koje su izdate od banke koja izveštava	0.00	0.00
	1-ATM podizanje gotovine		
	2-ATM deponovanje		
	3-Kreditni transferi putem ATM-a		
	4-Podizanje gotovine u POS terminalima		
	5-Plaćanje karticama u POS terminalima		
	6-Transakcije za punjenje, otkup i podizanje ostatka elektronskog novca		
	7-Plaćanje karticama sa funkcijom elektronskog novca		
IV.	Transakcije u instaliranim terminalima u zemlji od drugih banaka, karticama koje su izdate od banke koja izveštava	0.00	0.00
	1-ATM podizanje gotovine		
	2-ATM deponovanje		
	3-Kreditni transferi putem ATM-a		
	4-Podizanje gotovine u POS terminalima		
	5-Plaćanje karticama u POS terminalima		
	6-Transakcije za punjenje, otkup i podizanje ostatka elektronskog novca		
	7-Plaćanje karticama sa funkcijom elektronskog novca		

Tabela 6. Terminali prema opštinama

<i>Opština</i>	<i>ATM terminali</i>		<i>POS terminali</i>	
	<i>Aktivni</i>	<i>*Pasivni</i>	<i>Aktivni</i>	<i>Pasivni*</i>

*Jedan terminal se smatra pasivnim ako nije upotrebljen za izvršenje najmanje jedne transakcije

Tabela 7. Outstanding vrednost elektronskog novca

	Opis	Evro	U drugim valutama
i	Outstanding vrednost elektronskog novca pohranjenog u proizvodima:		
		0.00	0.00
	a) Card- based		
	b) Computer- based		
	od toga:		
	i) software- based		
	ii) network-based		
	iii) mobile-based		